Notulen Jaarvergadering Deelnemersplatform HLSK, 25 september 2025 *(concept)*

Deelnemers:	Albert V. (secretaris), Anja B., Anne-Marth V., Arno P., Carli H., Carolien van R., Dick B. (bestuurslid deelnemerszaken), Edward W., Erica van den A., Frank van der N., Frits van D., Gerard M., Gert-Jan V. (voorzitter), Gijs H., Jan van L., Jan-Bart L., Janny S., Jeroen H., Joris W., Jos L., Jos T., Juliette de W., Maarten V., Maaike S. (Deelnemerscie), Marc T., Marcel van B. (Deelnemerscie), Marijn G. (Deelnemerscie), Math H., Max K., Nella van B., Paul van O. (penningmeester), Richard B., Rick D., Rob B., Rob M. (Gidscie), Tom N. (Gidscie), Tom S. (Deelnemerscie) & Wim W. (Gidscie)
Afgemeld:	-
Tijd:	20:00 – 22:10 uur
Locatie:	Online

1) Opening door en mededelingen van de voorzitter
Gert-Jan heet iedereen van harte welkom, en opent de vergadering na het ongewijzigd vaststellen van de agenda. Er is één mededeling: Carli is toegetreden tot het bestuur. Zij zal zich als bestuurslid vooral richten op het ondersteunen en begeleiden van de doorontwikkeling. Zij krijgt een welkom van deelnemers aan de vergadering.

2) Verslag vorige Platformvergadering
De notulen van de vorige jaarvergadering (gehouden op 1 oktober 2024) worden ongewijzigd vastgesteld en er zijn geen vragen naar aanleiding van het verslag.

3) Financieel verslag over seizoen 2024-2025
Paul van Os geeft een toelichting op de financiële rapportage 2024-2025 middels het doorlopen van de toelichting die is opgenomen in het verslag. Er zijn geen vragen over de, duidelijk bevonden, rapportage.

4) Verslag Kascommissie over seizoen 2024-2025
De Kascommissie (gevormd door Edward en Remko S.) heeft het financieel jaarverslag goedgekeurd, met daarbij enkele kleine aandachtspunten en aanbevelingen als verwoord in het verslag van de kascommissie 2024-2025.

5) Verkiezing leden Kascommissie voor seizoen 2025-2026
Edward en Remko zijn beiden bereid hun Kascommissiewerk voort te zetten, maar omdat Edward al drie jaar lid is van de Kascommissie is zijn voorstel dat iemand anders zijn rol overneemt (ook om volgend jaar niet mogelijk twee wisselende leden te hebben).
Remko gaat door, Math neemt de rol over van Edward, die wordt bedankt voor zijn kascommissie-werk in de afgelopen 3 jaar.

6) Begroting 2025-2026
Paul licht de begroting toe. Carolien vraagt naar de uitgangspunten voor het Calamiteitenfonds, met in eerdere jaren de insteek dat we het fonds zouden laten groeien. Paul onderschrijft dat, waarbij destijds is bepaald dat een bedrag van ongeveer 15.000 euro toereikend zou moeten zijn.
Na toelichting wordt begroting ongewijzigd vastgesteld.

7) Overzicht van aanpassingen in reglementen
Gert-Jan geeft een toelichting op de voorgestelde aanpassingen in reglementen, zoals die zijn opgenomen in het overzicht voorgenomen wijzigingen reglementen 2025.
Het gaat om aanpassingen in:
- Huishoudelijk reglement
  Zie document *250925_HuishoudelijkReglement_v31 – concept*. Er wordt ingestemd met voorgestelde wijziging, waarmee de categorie 'niet rijdende deelnemer' verdwijnt. Er bestaan

hiermee nu nog slechts twee categorieën, namelijk 'rijdend deelnemers' en 'supporters'.
Een 'rijdend deelnemer' is een HLSK-deelnemer die het Nordic Skating beoefent, ongeacht het type tocht of de locatie van de tocht.

- Tarievenlijst
  Zie document *250925_TarievenLijst_v18 – concept.* De wijzigingen gaan in per seizoen 2026-2027, op de eenmalige inschrijfkosten na (die al voor dit seizoen gelden).
  Janny vraagt naar de onderbouwing voor de percentueel grote stijging van de tarieven. Paul antwoordt dat de prijzen ondanks de stijging laag blijven, gegeven alles dat een deelnemer daarvoor krijgt. Verdere reacties worden gegeven door Marcel en Max (zij onderschrijven het voorstel) en Tom (die ook onderschrijft en daarbij aangeeft dat er meer geld nodig is om juist het veilig schaatsen verdergaand te kunnen ondersteunen met faciliteiten als ANS). Om als HLSK daarnaast over meer financiële middelen te beschikken stelt Max voor de mogelijkheid te bieden (en bekend te maken) tot het doen van een vrijwillige donatie. Het bestuur neemt dat in overweging, met dank voor de suggestie.
- Beleid nieuwe deelnemers
  Zie document *250925_Beleid_Nieuwe_Deelnemers_v5 – concept*, dat Dick toelicht; in afgelopen jaren was geen wachtlijst nodig (iedereen die zich aanmeldde kon, steeds in goede samenspraak met de Deelnemerscommissie) worden geïntroduceerd en worden toegelaten. En daarmee kon in praktijk ook iedereen die wilde mee met een HLSK-tocht. Daarbij bleek, dat het moeten wachten op een wachtlijst het enthousiasme voor de HLSK deed afnemen. Dit besluit is omkeerbaar; als de praktijk (te veel aanmeldingen) weer aanpassing vraagt.
  Max wijst op een mogelijke discrepantie in de stukken v.w.b. naamgeving van categorieën deelnemers. Met dank aan Max voor het signaal zullen die documenten waar nodig door het bestuur worden gecorrigeerd en/of verduidelijkt.
- Bestuursprofielen
  Zie *document 250925_Bestuurdersprofielen_v15 – concept*, waarover geen vragen zijn. Met de wijzigingen wordt ingestemd.
- Communicatiebeleid
  Zie document 250925_Bestuurdersprofielen_v15 – concept, dat vervallen wordt verklaard, want verlopen en niet actueel. Een nieuw document zal worden opgesteld na aanstelling van een bestuurslid PR en Communicatie. De vergadering stemt hiermee in.

8) Toekomstige ontwikkeling HLSK
Gert-Jan opent dit agendapunt met een toelichting op zowel de aanleiding voor de voorziene doorontwikkeling van de HLSK als de aanpak en de in afgelopen twee jaar gezette stappen.

Aanleiding
Een belangrijke aanleiding is het niet meer houdbaar zijn van het huidige model richting de toekomst. Met de groeiende belangstelling voor Nordic Skating is het model met clubtochten als basis beperkend om deze groei op te vangen, en het Nordic Skating verdergaand te faciliteren (een doel van de stichting HLSK).
Een belangrijke beperkende factor is de opleiding tot gids; het aantal gidsen kan niet eenvoudig worden uitgebreid. Daarvoor is het gids-opleidingstraject te lang en te zwaar en de Gidscommissie heeft de handen vol aan de huidige gids-opleidingsgroep. Uitbreiding van zowel de opleidingsgroep als de Gidscommissie is moeilijk zonder in te boeten op kwaliteit.
Daarbij speelt het belangrijke vraagstuk van aansprakelijkheid, waarvoor Gert-Jan reflecteert op de verantwoordelijkheidslijn binnen de HLSK en de rol van gidsen en certificering daarin. Bij gidsen staan veiligheid en veiligheidsbewustzijn voorop, maar verkeerde beslissingen en andere menselijke inschattingsfouten zijn altijd mogelijk, met alle risico's van dien. Hij verwijst naar de twee grote incidenten van de HLSK (Mjøsa en Visø), die een goede afloop kenden dankzij de ingeroepen professionele hulp.
Pogingen om de activiteiten van gidsen en Gidscommissie te verzekeren zijn tot nu toe niet succesvol geweest, het bij de stukken gevoegde artikel uit Hoogtelijn, het verenigingsblad van de NKBV illustreert dat.

Gert-Jan benadrukt dat deze combinatie van factoren vraagt om een weloverwogen doorontwikkeling van de HLSK. In zijn toelichting gaat hij in op de stappen die de afgelopen twee jaar zijn gezet en de richting waarin de organisatie zich kan ontwikkelen om toekomstbestendig te blijven.
Samenvattend komt de noodzakelijk geachte doorontwikkeling voort uit vier aspecten, als ook genoemd in de bij de vergaderstukken gevoegde presentatie 'Toekomst HLSK':

1) <u>De belangstelling voor zowel Nordic Skating als de HLSK groeit</u>
   - Er is groeiende belangstelling voor Nordic Skating, blijkend ook uit de groei van de HLSK
   - De ambitie van de HLSK is om Nordic skating nog breder uit te dragen
2) <u>Verandering m.b.t. tochten</u>
   - Steeds meer HLSK-deelnemers willen zelfstandig op pad
   - Groei aantal privétochten (in absolute zin en in verhouding tot aantal clubtochten)
3) <u>Steeds grotere (en bredere) behoefte aan kennis</u>
   - Er is een groeiende behoefte (binnen en buiten de HLSK) aan het opdoen van kennis en zelfstandig exploreren.
   - Het aantal gidsen, en de beperkt mogelijke groei van het aantal gidsen, knelt hierin.
   - De huidige gidsopleiding is niet schaalbaar en heeft te weinig instapmogelijkheden
4) <u>Aansprakelijkheid</u>
   - Onduidelijkheid voor de gidsen en Gidscommissie over de verantwoordelijkheden op het ijs en risico op aansprakelijkheidsstelling.

Essentie doorontwikkeling
Om hier een antwoord op te geven is in eerdere BoT-sessies en jaarvergaderingen aangegeven, dat veranderingen nodig zijn om deze knelpunten weg te nemen, de groei van Nordic Skating op te vangen en daarbij het stichtingsdoel van de HLSK (zijnde om 'het bevorderen van het (doen) genieten van veilig schaatsen naar Zweeds model op natuurijs in binnen- en buitenland') te kunnen blijven dienen.
Uitgangspunten daarbij zijn, vanuit de stichtingsdoelen:

- <u>De overstap naar een lerende schaatscommunity met daarin breed gedeelde verantwoordelijkheden</u>
  - Minder focus op certificering, meer op kennisdeling en coaching in praktijk.
  - De rol van gids verandert van leidend naar coachend, waardoor de verantwoordelijkheid meer bij de groep in gezamenlijkheid komt te liggen.
  - Op gestructureerde wijze toegankelijk maken van de voor Nordic Skating relevante theorie (al goed in ontwikkeling met ANS); het praktijkdeel moet nog worden ingevuld.
- <u>Een gecontroleerde transitieperiode van 5 jaar</u>
  - Geen directe fundamentele veranderingen, maar een geleidelijke (op resultaten te monitoren) overgang.
  - Het hierin breed ophalen van aandachtspunten, kansen en risico's, om die in de transitieperiode te kunnen verwerken.
  - Jaarlijkse evaluatie van de voortgang, op basis waarvan zo nodig bijsturing plaatsvindt.

Het doel van dit alles is het krijgen van een systeem waarin iedereen op eigen niveau veilig kan schaatsen naar Zweeds model en daarbij kan bijdragen aan de veiligheid van de groep en daarvoor medeverantwoordelijkheid kan nemen. En waarmee de groeiende belangstelling voor Nordic Skating en specifiek ook de HLSK kan worden opgevangen.

Vragen m.b.t. nut en noodzaak
In de aanloop naar deze Jaarvergadering is al gebleken dat meerdere deelnemers vragen hebben bij het nut en de noodzaak van (al dan niet fundamentele) veranderingen en bij de wijze waarop die worden doorgevoerd. Die vragen bereikten het bestuur en de gidscommissie onder meer in de vorm van twee brieven aan het bestuur (één van Frits en Carolien, opgesteld in samenspraak met meerdere andere gidsen, en één van Max met ondersteuning van tien deelnemers) en een brief (ook van Frits en Carolien) aan de gidscommissie.
De brieven bevatten kritische vragen over zowel de gekozen richting als de aanpak. De brieven laten zien, dat de voorgestelde doorontwikkeling leeft binnen de vereniging en het bestuur ziet deze inbreng als uitdrukking van betrokkenheid en vooral ook als waardevolle input voor het verdere gesprek. Tegelijkertijd onderstrepen de brieven dat de communicatie over de voorgestane koers duidelijker en consistenter had gekund. Weliswaar is in de afgelopen twee jaar de gevoelde noodzaak tot verandering in verschillende

HLSK-bijeenkomsten besproken, maar kennelijk onvoldoende eenduidig en breed om hier op dit moment direct al breed draagvlak voor te hebben.
Dat is een belangrijke constatering voor het vervolg, te beginnen met deze vergadering en natuurlijk de aan het begin dit seizoen al geplande bijeenkomst 'Toekomstplannen voor HLSK' op 2 november. Die bijeenkomst zal op verzoek/voorstel van Max worden gehouden als Platformvergadering en de aankondiging op Skridskonet zal daarop worden aangepast.

Brief Carolien en Frits
Hierna licht Carolien de door Frits en haar (in samenspraak met meerdere andere gidsen) naar het bestuur en de Gidscommissie gestuurde brief toe (zie *document 250919 vragen aan HLSK-bestuur, bij agendapunt 8 platformvergadering*). De brief bevat vragen en opmerkingen over de toekomst van het gidsensysteem, de veiligheid en aansprakelijkheid tijdens tochten, en de toetsing van kennis en vaardigheden. De opstellers maken zich zorgen over het verdwijnen van centrale verantwoordelijkheid, het gebrek aan praktijkgerichte toetsing, en de continuïteit van kennisoverdracht door ervaren gidsen. Ook wordt aandacht gevraagd voor de juridische implicaties van het nieuwe model en de manier waarop nieuwkomers kunnen inschatten met wie zij veilig op pad kunnen. De antwoorden van Rob en Tom geven toelichting op de achtergrond en motieven van de omschakeling, en benadrukken dat deze geleidelijk zal plaatsvinden over een periode van vijf jaar, met ruimte voor verdere uitwerking en betrokkenheid van deelnemers. Op de brief is gereageerd door de Gidscommissie (zie het bij de stukken gevoegde document 'FAQ over omschakeling') en er is telefonisch overleg geweest. Die reactie op hun brief, de mondelinge reactie vanuit het bestuur op die brief naar Frits en de bespreking nu over de aanpak en het voorgestane vervolg bieden Carolien en Frits voor nu voldoende waarborg dat recht wordt gedaan aan hun opmerkingen. Waarbij Carolien wijst op het belang van het in goede verbinding met alle HLSK-deelnemers komen tot doorontwikkeling en het verloop van het proces daarvoor en de uitkomsten daarvan goed te monitoren ten behoeve van evt. benodigde bijsturing.

Brief Max
Hierna reageert Gert-Jan op de brief van Max, waarin deze zijn zorgen uit over de voorgestane doorontwikkeling en stelt dat deze op onderdelen strijdig zou zijn met de statuten en specifiek het daarin genoemde veiligheidsreglement. Gert-Jan merkt op dat het begrip veiligheid in deze context een subjectief karakter heeft, waardoor niet eenduidig kan worden vastgesteld wat ´veiliger´ is en dat juist de huidige invulling van het veiligheidsreglement wringt met de toepasbaarheid in praktijk. Als die knel blijft, zal het reglement moeten worden aangepast, niet zozeer de plannen zelf.
Als formele aanpassing van het veiligheidsreglement nodig is, zal dat waarschijnlijk pas gebeuren in 2030 en dan in ieder geval als resultaat van een gestructureerd en gebalanceerd proces van doorontwikkeling. Tot die tijd verandert er inhoudelijk nog niets, maar de koers richting aanpassing is wel ingezet.
Max licht vervolgens zijn brief toe. Hij begrijpt de lange-termijnvisie ('de stip op de horizon'), maar benadrukt dat de weg ernaartoe nog uitgebreid besproken moet worden. Er zijn volgens hem meerdere manieren om het doel te bereiken, en juist daarover moet nog goed overleg plaatsvinden.
Dit wordt onderschreven door het bestuur, ook blijkend uit de voorgaande toelichting en de met de agenda gedeelde stukken voor deze vergadering. Op verzoek van Max en tien medeondertekenaars van zijn brief wordt de begin dit jaar voor 2 november geplande sessie 'Toekomstplannen HLSK' bestempeld als Platformvergadering.
Tot slot komt het voorstel/advies van Max aan bod om een commissie in te stellen ter voorbereiding van een eventueel plan B. Gegeven al het besprokene ziet Max hier geen formele noodzaak toe en geeft aan dat hij in de aanloop naar de bijeenkomst op 2 november mogelijk met een plan B komt. Gert-Jan concludeert daarop dat het bestuur op dit moment geen stappen onderneemt om de gevraagde commissie in te stellen.

Rondje reacties
Hierna volgt een rondje waarin iedere deelnemer aan het overleg kort zijn/haar reactie op de voorgestane doorontwikkeling geeft, als aandachtspunt, kans, risico, compliment of anderszins.

De reacties die daarop volgen laten een overwegend positief en constructief beeld zien ten aanzien van de voorgestelde koers en het voorgestelde proces. Er is brede waardering voor de openheid van het bestuur en de gidscommissie, en voor de zorgvuldigheid waarmee het traject is opgezet.
Een belangrijk terugkerend thema is het behoud van de kernwaarden en de cultuur van de stichting (de 'ziel van de club') in combinatie met een noodzakelijke stap richting verbreding, gedeelde verantwoordelijkheden en veiligheid. Er is waardering voor de ruimte die wordt geboden om in fases te leren en te experimenteren, waarbij voortschrijdend inzicht mogelijk blijft.
Ook worden er zorgen en aandachtspunten genoemd: over de balans tussen zelfstandig en gezamenlijk schaatsen, over de betrokkenheid van minder actieve deelnemers, en over het behouden van ruimte voor verschillende niveaus.

Daarnaast wordt enkele keren opgemerkt (met name door gidsen) dat het NKBV-artikel over aansprakelijkheid hen aan het denken heeft gezet. Zij gaven aan zich door die toelichting pas echt bewust te zijn geworden van de implicaties van hun rol en de verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat. Dit wordt als een belangrijk en fundamenteel punt gezien.
De reacties per persoon zijn opgenomen als bijlage bij dit verslag.
Afsluiting
Gert-Jan sluit af met de vraag naar evt. laatste reacties/nabranders, waarop Rob M de oproep doet vooral ook na te denken over mogelijkheden om ´community building´ te bereiken en houden. Wat zijn mogelijkheden om (ook nieuwe) deelnemers te laten integreren in de HLSK en om tot kennismaking en groepsvorming te komen, als basis voor het veilig samen op schaatstocht kunnen gaan.
Met deze laatste opmerking sluit Gert-Jan dit punt voor nu af, met verwijzing naar de sessie op 2 november en met dank aan de deelnemers voor alle gegeven input en reacties.

9) Rondvraag
- Tom N doet een oproep deel te nemen aan de verschillende leerevenementen die zijn ingepland, zie aankondigingen op Skridskonet, en hou ook Skridskonet in de gaten.
- Rob M pleit voor aandacht bij de doorontwikkeling niet alleen voor wat stopt, maar vooral ook voor wat goed gaat en versterkt kan worden (denk bijvoorbeeld aan ideeën of een structuur om elkaar te blijven ontmoeten en te leren kennen). Oproep aan eenieder juist ook daarover na te denken en ideeën mee te nemen naar de sessie 2 november.

Sluiting
Niets meer aan de orde zijnde sluit Gert-Jan de vergadering om 22:10 uur met dank aan alle deelnemers voor hun bijdragen aan en het overleg.

Bijlage bij verslag van bespreking agendapunt 8 'Toekomstige ontwikkeling HLSK'

Persoonlijke reacties op de voorgestane doorontwikkeling:

Anja spreekt haar waardering uit voor de openheid van bestuur en gidscommissie, en geeft aan vertrouwen te hebben dat in november gezamenlijk tot goede besluiten kan worden gekomen.
Anne-Marth sluit zich hierbij aan en benadrukt het belang van het behoud van de 'ziel van de club'" in de nieuwe koers.
Arno begrijpt de noodzaak van verandering en is positief over de aandacht voor praktijk en materiaalontwikkeling.
Carolien verwijst naar voorgaande bespreking van haar brief en is tevreden over de insteek.
Erica spreekt vertrouwen uit in de ingeslagen richting en ziet de verdere uitwerking graag tegemoet op 2 november.
Frits benadrukt het belang van het in de komende vijf jaar stap voor stap te evalueren, zonder direct grote veranderingen.
Gijs prijst de passie en inzet binnen de club en ziet voldoende creativiteit om de veranderingen gezamenlijk te dragen.
Jan bedankt voor de heldere uitleg en roept op om meer deelnemers actief te betrekken bij het werk binnen de club, om te grote druk bij de nu betrokkenen te voorkomen en binnen de HLSK beschikbare kwaliteiten en inzet te benutten.
Jan-Bart waardeert de openheid en vraagt of vergelijkbare clubs (zoals in Zweden of bij de NKBV) als voorbeeld kunnen dienen voor veiligheid en opleiding.
Janny steunt de voorgestelde koers en vindt het belangrijk dat meer deelnemers op gedegen wijze praktijkervaring op kunnen doen en dat er een systeem van monitoring is om de voortgang van doorontwikkeling en beoogde resultaten te bewaken.
Jeroen noemt de ontwikkeling een mooie stap en pleit voor ruimte om de nieuwe aanpak in de praktijk te verkennen, met oog voor veiligheid en gedeelde verantwoordelijkheid.
Joris ondersteunt (deels) de brief van Max, benadrukt het belang van zelfstandig én gezamenlijk schaatsen, en waardeert de inzet en passie van bestuur en gidscommissie.
Jos L ziet de noodzaak van verandering en vindt het goed dat transitie gecontroleerd in vijf jaar wordt doorgevoerd. Hij waardeert bij de insteek de balans tussen oud en nieuw en de ruimte voor handelen naar voortschrijdend inzicht.
Jos T complimenteert het bestuur voor de voortgang en benadrukt het belang van investeren in opleiding en veiligheid, zowel in theorie als in praktijk.
Juliette wijst op het belang van betrokkenheid van alle deelnemers, ook degenen die minder actief zijn, en hoopt dat er ruimte blijft voor verschillende niveaus van kennis en verwachtingen binnen de HLSK.
Maaike vindt het waardevol hoe betrokken iedereen is, en begrijpt de richting van de veranderingen beter na de beantwoording van eerdere brieven. Zij kijkt uit naar verdere bespreking op 2 november.
Maarten vertelt dat hij aanvankelijk moeite had met het loslaten van de oude structuur, maar nu enthousiast is over de nieuwe richting. Hij benadrukt dat groepsdynamiek en aansprakelijkheid belangrijke onderdelen zijn van de praktijkontwikkeling.
Marc noemt het verhelderend om beter te begrijpen welke verantwoordelijkheid de gidscommissie draagt bij certificering van gidsen en prijst hun inzet.
Marcel deelt de zorgen uit de brief van Max maar bedankt het bestuur en de gidscommissie voor hun duidelijke uitleg.
Marijn zegt dat zijn ondertekening van de brief Max vooral bedoeld was om de communicatie te verbeteren, niet om de koers te blokkeren; hij ziet al verbetering in informatie-uitwisseling.
Math wijst op het belang van praktijkervaring en pleit ervoor om al komend jaar te starten met experimenten in de nieuwe opzet.
Frank spreekt vertrouwen uit in de ontwikkeling en herkent de professionalisering die nodig is vanuit zijn eigen ervaring als bergsporter.
Richard begrijpt zowel de noodzaak van verandering als de zorgen bij deelnemers, en verwacht een overgangsfase waarin zowel gegidste tochten als zelfstandige initiatieven naast elkaar zullen bestaan.
Rick steunt de visie volledig, maar vindt het belangrijk dat de verandering breed wordt besproken en gedragen binnen de club; hij kijkt uit naar de bijeenkomst van 2 november.
Rob M benadrukt dat deze koers de logische volgende stap is in de ontwikkeling van de vereniging. Volgens Rob moeten de huidige regels evolueren naar benutten 'best practices', waarbij deelnemers van elkaar leren en meer verantwoordelijkheid kunnen nemen en nemen. Hij ervaart veel energie in deze doorontwikkeling en waardeert de balans tussen voortgang en zorgvuldige besluitvorming.
Rob B spreekt zijn waardering uit voor de openheid en betrokkenheid binnen de groep, en benadrukt dat de kritische geluiden bijdragen aan een sterker eindresultaat.
Tom N stelt dat vasthouden aan het oude gidssysteem op termijn het einde van Nordic Skating zou betekenen; hij onderschrijft de noodzaak van vernieuwing.
Tom S ondersteunt de ingezette koers en benadrukt dat de discussie zich ook moet richten op wat behouden blijft en wat er aan nieuws bij komt.
Edward zegt dat hij aanvankelijk sceptisch was, maar nu overtuigd is van de nieuwe richting. Hij pleit ervoor om de gidscommissie de komende jaren actief te blijven betrekken en hun kennis breed in te zetten.
Wim sluit af met de constatering dat de verandering onvermijdelijk is, ook al zal die wat pijn doen, en dat er voldoende tijd is om bij te sturen waar nodig.